

Zayd ibn Thabit

Vi befinner oss i det andra året efter hijrah. Madinah, Profetens ﷺ stad, sjuder av aktivitet när muslimerna förbereder sig för den långa marschen söderut mot Badr.

Den ädle Profeten ﷺ gjorde en sista inspektion av den första armé som mobiliserats under hans ledning för att föra jihad mot dem som hade plågat muslimerna i många år och som fortfarande var fast beslutna att sätta stopp för hans mission.

En ung pojke, ännu inte tretton år gammal, steg fram till leden. Han var självsäker och vaksam. Han bar ett svärd som var lika långt eller möjligen något längre än han själv. Han gick fram till Profeten ﷺ och sade:

”Jag viger mig åt dig, Allahs Sändebud. Tillåt mig att vara med dig och kämpa mot Allahs fiender under din fana.”

Profeten ﷺ såg på honom med beundran och klappade honom kärleksfullt på axeln. Han berömde hans mod men vägrade att ta emot honom eftersom han fortfarande var för ung.

Den unge Zayd ibn Thabit vände sig om och gick därifrån, nedslagen och bedrövad. Med långsamma, tunga steg stack han sitt svärd i marken som ett tecken på sin besvikelse. Han nekades äran att följa Profeten ﷺ på

hans första fälttåg. Bakom honom gick hans mor, an-Nawar bint Malik. Hon var lika bedrövad och ledsen. Hon hade innerligt önskat att se sin unge son gå med mujahidin och vara vid Profetens ﷺ sida i denna kritiska tid.

Ett år senare, när förberedelserna pågick inför den andra konfrontationen med Quraysh vid Ohud, kom en grupp muslimska tonåringar bärande olika vapen — svärd, spjut, bågar, pilar och sköldar — fram till Profeten ﷺ. De ville bli antagna i någon funktion i de muslimska leden. Några av dem, som Rafi' ibn Khadij och Samurah ibn Jundub, som var starka och välbyggda för sin ålder och som visade sin förmåga att brottas och hantera vapen, fick tillåtelse av Profeten ﷺ att ansluta sig till styrkan. Andra, som Abdullah ibn Omar och Zayd ibn Thabit, ansågs fortfarande för unga och omogna för strid. Profeten ﷺ lovade dock att överväga dem för ett senare fälttåg. Först vid Grävningsslaget, när Zayd var omkring sexton år, fick han till slut bära vapen i försvaret av den muslimska gemenskapen.

Trots att Zayd gärna ville delta i strider är det inte som krigare han är ihågkommen. Efter att ha nekats vid Badr insåg han att han var för ung för stora slag. Hans skarpa sinne vände sig då till andra former av tjänst — sådana som inte hade med ålder att göra och som kunde föra honom närmare Profeten ﷺ. Han övervägde kunskapens väg, särskilt att memorera Koranen. Han nämnde idén för sin mor. Hon blev glad och försökte genast hjälpa honom att uppnå sin ambition. An-Nawar talade med några män från Ansar om sonens önskan, och de tog upp saken med Profeten ﷺ och sade:

”O Allahs Sändebud, vår son Zayd ibn Thabit har memorerat sjutton suror ur Allahs Bok och reciterar dem lika korrekt som de uppenbarades för dig. Dessutom är han duktig på att läsa och skriva. Det är inom detta område han önskar vara nära dig. Lyssna till honom om du vill.”

Profeten ﷺ lyssnade när Zayd reciterade några av de suror han memorerat. Hans recitation var klar och vacker, och hans pauser visade tydligt att han förstod vad han reciterade. Profeten ﷺ blev nöjd. Han fann att Zayds förmåga överträffade det beröm han fått av sina släktingar. Profeten ﷺ gav honom då en uppgift som krävde intelligens, skicklighet och uthållighet:

”Zayd, lär dig judarnas skrift åt mig.”

”Som du befäller, Allahs Sändebud,” svarade Zayd och började entusiastiskt lära sig hebreiska. Han blev mycket skicklig i språket och skrev åt Profeten ﷺ när han ville kommunicera med judarna. Zayd läste också och översatte deras brev till Profeten ﷺ. Profeten befallde honom att lära sig syriska (syriakiska) också, och det gjorde han. Zayd kom därmed att utföra den viktiga uppgiften som tolk åt Profeten ﷺ i hans kontakter med icke-arabisktalande folk.

Zayds iver och skicklighet var uppenbar. När Profeten ﷺ blev trygg med hans trofasthet, noggrannhet och förståelse i utförandet av uppgifter, anförtrodde han Zayd det tunga ansvaret att skriva ned den gudomliga uppenbarelsen.

När någon del av Koranen uppenbarades för Profeten ﷺ brukade han kalla på Zayd och be honom ta med skrivmaterial — pergament, bläckhorn och skulderblad — och skriva ned uppenbarelsen.

Zayd var inte den enda som skrev för Profeten ﷺ. En källa nämner fyrtioåtta personer som skrev åt honom. Zayd var mycket framstående bland dem. Han skrev inte bara, utan samlade under Profetens ﷺ livstid ihop de delar av Koranen som skrivits av andra och ordnade dem under Profetens överinseende. Han sade:

”Vi brukade sammanställa Koranen från små manuskript i Profetens närvaro.”

På detta sätt tog Zayd emot Koranen direkt från Profeten ﷺ. Man kan säga att han växte upp med Koranens verser och förstod väl omständigheterna kring varje uppenbarelse. Han blev därmed djupt kunnig i shari‘ans hemligheter och fick redan i ung ålder ett välförtjänt rykte som en av de främsta lärda bland Profetens följeslagare.

Efter Profetens ﷺ död föll uppgiften på denne lyckligt lottade unge man — specialisten på Koranen — att fastställa den första och viktigaste referensen för Muhammads ummah. Detta blev brådsakande efter avfällighetskrigen, särskilt slaget vid Yamamah, där många av dem som memorerat Koranen stupade.

Omar övertygade kalifen Abu Bakr om att om inte Koranen samlades i ett enda manuskript riskerade mycket av den att gå förlorad. Abu Bakr kallade på Zayd ibn Thabit och sade:

”Du är en intelligent ung man, och vi misstänker dig inte för lögn eller glömska, och du brukade skriva uppenbarelsen åt Allahs Sändebud. Sök därför upp alla delar av Koranen och samla dem i ett manuskript.”

Zayd insåg genast tyngden av ansvaret. Han sade senare:

”Vid Allah, om han (Abu Bakr) hade befallt mig att flytta ett av bergen från dess plats, skulle det inte ha varit svårare för mig än det han befallde mig beträffande Koranens samling.”

Zayd accepterade till slut uppgiften och började, enligt honom själv, ”leta efter Koranmaterial och samla det från pergament, skulderblad, palmstjälkar och från människors minnen (som kunde det utantill).”

Det var ett mödosamt arbete, och Zayd var noga med att inte ens det minsta fel, avsiktligt eller oavsiktligt, skulle smyga sig in. När han var klar lämnade han de färdiga *suhuf* till Abu Bakr. Före sin död lämnade Abu Bakr dem till Omar, som i sin tur lämnade dem till sin dotter Hafsa. Hafsa, Umm Salamah och A'ishah — må Allah vara nöjd med dem — var Profetens ﷺ hustru och memorerade Koranen.

Under 'Othmans tid, när islam spridits vida omkring, blev skillnader i recitation tydliga. En grupp följeslagare, ledda av Hudhayfah ibn al-Yaman, som då befann sig i Irak, kom till 'Othman och uppmanade honom att ”rädda ummah innan de börjar skilja sig åt om Koranen”.

'Othman hämtade manuskriptet från Hafsa och kallade åter på den främste experten — Zayd ibn Thabit — tillsammans med några andra skickliga följeslagare för att göra exakta kopior. Zayd fick ansvaret. Han utförde arbetet med samma noggrannhet som vid den första samlingen under Abu Bakr.

Zayd och hans medhjälpare skrev många exemplar. Ett exemplar skickade 'Othman till varje muslimsk provins, med order att alla andra fragmentariska eller avvikande kopior skulle brännas. Detta var viktigt för att eliminera variationer och bevara en enhetlig text. 'Othman behöll ett exemplar och återlämnade originalet till Hafsa.

Zayd ibn Thabit blev därmed en av de främsta auktoriteterna på Koranen. Omar ibn al-Khattab sade en gång till muslimerna:

”O människor, den som vill fråga om Koranen, låt honom gå till Zayd ibn Thabit.”

Så kom kunskapssökare från Profetens ﷺ följeslagare och från Tabi'un till honom för att dra nytta av hans kunskap. När Zayd dog sade Abu Hurayrah:

”Idag har denna ummahs lärde dött.”

När en muslim håller Koranen i sina händer och läser den, sura efter sura, vers efter vers, bör han veta att han står i en enorm tacksamhetsskuld till en verkligt stor följeslagare — Zayd ibn Thabit — för att han hjälpte till att bevara den Eviga Vidsomens Bok för all framtid. Sannerligen sade Allah, den Välsignade och Upphöjde:

”Sannerligen, Vi har uppenbarat Påminnelsens Bok, och Vi skall helt visst bevara den.” [15:9]

KORANEN & SUNNAH

- [Rasism ur ett islamiskt perspektiv](#)
- [Den raka vägen](#)
- [Ahl al-Sunnahs ståndpunkt gällande den som begår en stor synd](#)
- [Sättet att Be efter den Utsatta Tiden](#)
- [Bestämmelserna om att be en obligatorisk bön före dess bestämda tid](#)
- [Fudayl ibn 'Iyād om ahl al-Sunnah och ahl al-Bid'ah](#)
- [Botemedlet för den Muslimska Ummahn](#)
- [Salafiyyah är inte en ny kallelse](#)
- [Den stora massan av muslimer](#)
- [Förklaringen och innebörden av profetens namn](#)